

Задачи-закачки 1

ЕАИ-упражнения, групи 2 и 3

8 март 2014 г.

регулярни операции и регулярни изрази – нормални задачи

1. За кои езици L , итерацията им L^* е краен език?
2. Намерете регулярен запис за езика L , където:
  - а) $L = \{w \in \{0, 1\}^* \mid w \text{ е запис на число в двоична бройна система (без водещи нули!)}\}$. *Решение:* $L = \{0\} \cup (\{1\} \cdot \{0, 1\}^*)$
  - б) $L = \{w \in \{0, 1, \dots, 9\}^* \mid w \text{ е запис на число в десетична бройна система, което се дели на 5, но не и на 25}\}$.
  - в) $L = \{w \in \{0, 1, 2\}^* \mid w \text{ е запис на число в троична бройна система с дължина, деляща се на 3}\}$.
  - г) $L = \{w \in \{a\}^* \mid |w| = 3x + 8y, \text{ за някои неотрицателни цели } x, y, \text{ за които } x + y > 2\}$.
  - д) $L = \{w \in \{a, b, c\}^* \mid w \text{ съдържа точно 3 пъти буквата } a\}$.
  - е) $L = \{w \in \{a, b, c\}^* \mid w \text{ съдържа точно веднъж буквата } a, \text{ точно два пъти буквата } b \text{ и точно три пъти буквата } c\}$.

3. Намерете регулярен израз за езика:
- $L = \{w \in \{a, b, c\}^* \mid w \text{ има префикс } abc \text{ и суфикс } ca\}.$
  - $L = \{w \in \{a, b, c\}^* \mid w \text{ не съдържа две последователни еднакви букви}\}.$
  - $L = \{w \in \{a, b, c\}^* \mid w \text{ съдържа три последователни еднакви букви}\}.$
  - $L = \{w \in \{a, b, c\}^* \mid w \text{ съдържа точно веднъж думата } bca\}.$
  - $L = \{w \in \{a, b\}^* \mid \text{в } w \text{ има поне две последователни букви } b \text{ след всяко}$
срещане на буква $a\}.$
  - $L = \{w \in \{a, b\}^* \mid w \text{ съдържа } ab \text{ и е с четна дължина}\}.$
  - $L = \{w \in \{a, b\}^* \mid \text{в } w \text{ има равен брой срещания на } ab \text{ и } ba\}.$
  - $L = \{w \in \{a, b\}^* \mid \text{в } w \text{ се срещат думите } ab \text{ и } ac \text{ и последното срещане на}$
думата ab е преди първото срещане на думата $ac\}.$
  - $L = \{w \in \{a, b\}^* \mid w \text{ съдържа всяка възможна дума с дължина 2 точно}$
по веднъж}. (*по-трудна*)
4. Напишете пълен регулярен израз над азбуката $\{a, b, c\}$ (без да има ... в него), който да се събира на един ред в тетрадката, който:
- Разпознава точно 2 думи. *Примерно решение:* $(a|b).$
  - Разпознава точно 9 думи, точно 27 думи, точно 81 думи.
  - Разпознава точно 16 думи, точно 32 думи, точно 128 думи.
  - Разпознава точно 63 думи, точно 64 думи, точно 65 думи.

структурна индукция – по-трудни задачи

5. Да се докаже, че обръщането L^R на регулярен език L е регулярен език.

Доказателство. За примитивните регулярни езици имаме $\{\}^R = \{\}, \{\epsilon\}^R = \{\epsilon\}, \{a\}^R = \{a\}$, което показва, че са регулярни. Нека K^R е регулярен за произволен регулярен език K , имащ регулярен запис с по-малко от $k > 0$ прилагания на регулярните операции.

Нека L е регулярен език, имащ регулярен запис с точно k прилагания на регулярните операции. Възможни се следните случаи за L :

- $L = K_1 \cup K_2$, където K_1 и K_2 са регулярни и от индуктивното предположение K_1^R и K_2^R също са регулярни. Тогава $L^R = (K_1 \cup K_2)^R = K_1^R \cup K_2^R$ е регулярен, защото е обединение на регулярни езици.
- $L = K_1 K_2$, където K_1 и K_2 са регулярни и от индуктивното предположение K_1^R и K_2^R също са регулярни. Тогава $L^R = (K_1 K_2)^R = K_2^R K_1^R$ е регулярен, защото е конкатенация на регулярни езици.

- $L = K^*$, където K е регулярен и от индуктивното предположение K^R също е регулярен. Тогава $L^R = (K^*)^R = (K^R)^*$ е регулярен, защото е итерация на регулярен език.

Във всички възможни случаи за L доказахме, че L^R е регулярен. От това по индукция следва, че ако L е регулярен, то и L^R е регулярен. $\square$

- Нека $L \subseteq \{0,1\}^*$ е регулярен език. Докажете, че следният език е регулярен: $L' = \{s(w), w \in L \mid s(w) = \text{разменяме нулите и единиците в } w\}$.
- Нека L е регулярен език. Докажете, че ако удвоим всяка буква във всяка дума на L , новият език също е регулярен.
- Нека L е регулярен език. Докажете, че езиците L_{even} , съставен от думите на L с четна дължина и L_{odd} , съставен от думите на L с нечетна дължина, са регулярни.
- Нека A и B са регулярни езици над една и съща азбука Σ . Перфектно картоподреждане $A \clubsuit B$ на A и B наричаме следния език:

$$A \clubsuit B = \{a_1 b_1 a_2 b_2 \dots a_k b_k \mid a_1 a_2 \dots a_k \in A, b_1 b_2 \dots b_k \in B, a_i \in \Sigma, b_i \in \Sigma\}.$$

Да се докаже, че перфектното картоподреждане на два регулярни езика е регулярен език.

- Нека L е регулярен език над азбуката Σ . Да се докаже, че перфектните картоподреждания на L са регулярни:

$$L_A = \{a_1 a_2 \dots a_k \mid a_1 b_1 \dots a_k b_k \in L, a_i \in \Sigma, b_i \in \Sigma\},$$

$$L_B = \{b_1 b_2 \dots b_k \mid a_1 b_1 \dots a_k b_k \in L, a_i \in \Sigma, b_i \in \Sigma\}.$$

- Нека L е регулярен език. Да се докаже, че езикът L_{prefix} , образуван от префиксите на всички думи в L , е регулярен език.

кръстословица

	1		2			3
4						
		5				
6						
7						
			8			

отвесно: 1 $c(a^*|c^*)$ 2 $(at|ta)^*$
3 $a(a^*c^*t^*)$

водоравно: 4 $ac^*(a|b^*)c^*$ 5 $(ba)^*c$
6 $a(ba^*|ct^*)$ 7 $t^*ac^*|c^*at^*$ 8 $a(b^*|c^*)$